

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Факультет економічний

Кафедра обліку і оподаткування

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК В
УМОВАХ МІЖНАРОДНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма «Облік і оподаткування»

Спеціальність : D1 «Облік і оподаткування»

Галузь знань : D «Бізнес, адміністрування та право»

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол №8 від 2 грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бухгалтерський облік в умовах міжнародної інтеграції
Викладач (-і)	Шкроміда Н.Я., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(066)3672982
Е-mail викладача	nadiia.shkromyda@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій: https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до курсу	
<p>Курс «Бухгалтерський облік в умовах міжнародної інтеграції» знайомить студентів із теоретичними основами та практичними аспектами міжнародного бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Розглядаються світові моделі обліку, принципи гармонізації та стандартизації, міжнародні стандарти фінансової звітності, трансформація національної звітності до міжнародних вимог, облік окремих активів, доходів і витрат, консолідація фінансової звітності. Особлива увага приділяється інтегрованій, нефінансовій та цифровій звітності, а також впливу міжнародної інтеграції на прозорість та інвестиційну привабливість підприємств.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою курсу є підготувати студентів до застосування міжнародних стандартів бухгалтерського обліку та фінансової звітності, формування консолідованої, інтегрованої та цифрової звітності в умовах глобального бізнес-середовища. Курс покликаний дати студентам знання про міжнародні стандарти бухгалтерського обліку та вплив глобалізації на фінансову звітність.</p> <p>Цілі курсу: навчити студентів розуміти, як працюють міжнародні стандарти фінансової звітності та застосовувати їх на практиці. Сформувати вміння складати й трансформувати фінансову звітність за МСФЗ, аналізувати її та приймати обґрунтовані професійні рішення в умовах міжнародного середовища.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Компетентності:</p> <p>Здатність аналізувати розвиток систем бухгалтерського обліку в умовах глобалізації та міжнародної інтеграції.</p> <p>Здатність застосовувати концептуальні основи та вимоги МСФЗ у професійній діяльності.</p> <p>Здатність формувати фінансову та консолідовану звітність за міжнародними стандартами.</p> <p>Здатність застосовувати теоретичні знання з інтегрованої, нефінансової та цифрової звітності для формування прозорої та повної фінансової інформації в умовах міжнародного бізнес-середовища.</p> <p>Результати навчання:</p> <p>Пояснювати закономірності розвитку світових моделей бухгалтерського обліку та оцінювати вплив міжнародної інтеграції на облікову систему України.</p> <p>Інтерпретувати положення Концептуальної основи та застосовувати вимоги МСФЗ при визнанні, оцінці та розкритті інформації у фінансовій звітності.</p> <p>Застосовувати вимоги МСФЗ при відображенні господарських операцій і складанні фінансової звітності.</p> <p>Знати концепції інтегрованої та нефінансової звітності, вимоги до цифрових форматів подання фінансової інформації.</p>	
5. Організація навчання	

Обсяг курсу – 90 год.			
Вид заняття	Загальна кількість годин		
	денна форма	заочна форма	
Лекції	16	6	
Практичні	14	4	
Самостійна робота	60	80	
Ознаки курсу			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
3	Облік і оподаткування	другий	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин (ден./заоч.)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
Тема 1. Глобалізація економіки та трансформація бухгалтерського обліку 1. Глобалізаційні процеси та їх вплив на розвиток систем бухгалтерського обліку. 2. Гармонізація та стандартизація обліку: сутність і відмінності. 3. Роль міжнародних професійних організацій у розвитку обліку. 4. Моделі бухгалтерського обліку у світі (континентальна, англо-американська, змішана). 5. Інтеграційні процеси та їх вплив на облікову систему України.	4 / 1	2 / 1	10 / 12
Тема 2. Міжнародні стандарти фінансової звітності: концептуальні основи та нормативне регулювання 1. Передумови формування та еволюція Міжнародні стандарти фінансової звітності у контексті глобалізації фінансових ринків. 2. Концептуальна основа фінансової звітності: мета, якісні характеристики інформації, елементи та критерії їх визнання й оцінки. 3. Професійне судження та облікові оцінки в системі МСФЗ. 4. Нормативно-правове забезпечення застосування МСФЗ в Україні та проблеми гармонізації з НП(С)БО.	2 / 1	2 / 1	10 / 14
Тема 3. Трансформації фінансової звітності до вимог МСФЗ 1. Необхідність і передумови трансформації фінансової звітності. 2. Методика коригувань та трансформаційних проводок. 3. Документальне забезпечення процесу трансформації. 4. Типові помилки при переході на міжнародні стандарти.	2 / 1	4 / 1	10 / 12
Тема 4. Особливості обліку окремих об'єктів за міжнародними стандартами 1. Облік основних засобів та нематеріальних активів. 2. Облік запасів та визнання витрат. 3. Визнання та оцінка доходів. 4. Облік фінансових інструментів. 5. Формування резервів та забезпечень.	2 / 1	2 / 1	10 / 14

Тема 5. Консолідація фінансової звітності в умовах міжнародного бізнесу 1. Поняття групи підприємств та контроль. 2. Методи консолідації фінансової звітності. 3. Облік інвестицій в асоційовані та спільні підприємства. 4. Розкриття інформації про пов'язані сторони.	2 / 1	2 / -	10 / 14
Тема 6. Інтегрована, нефінансова та цифрова звітність у глобальному середовищі 1. Концепція інтегрованої звітності та ESG-трансформація бізнесу. 2. Нефінансова звітність та вимоги ЄС до сталого розвитку. 3. Цифровізація обліку та міжнародні формати подання звітності. 4. Вплив міжнародної інтеграції на прозорість та інвестиційну привабливість підприємств. 5. Перспективи розвитку бухгалтерської професії в умовах глобальних викликів.	4 / 1	2 / -	10 / 14
Разом	16 / 6	14 / 4	60 / 80

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування, контрольна робота).</p> <p>Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали в 100 бальній шкалі.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання – 90 балів (усні відповіді, розв'язання практичних ситуацій, тести, контрольна робота); – самостійна робота – 10 балів (тестування в СДН). <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання та самостійну роботу відповідно до їх розподілу у електронному журналі. Підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному занятті.</p> <p>До залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною шкалою та шкалою ECTS:</p> <p>Зараховано «відмінно» (90-100 балів); (за шкалою ECTS – А) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв'язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв'язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано «добре» (70-89 балів); (за шкалою ECTS: 80-89 – В; 70-79 – С) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв'язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності у розв'язках;</p> <p>Зараховано «задовільно» (50-69 балів); (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50-59 – E) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні</p>
--	--

	<p>пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання задач, нечітко, а інколи й невірною формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки;</p> <p>Незараховано «незадовільно» (менше 50 балів); (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 – F) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Отримання додаткових балів з дисципліни можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника», URL: https://surl.li/wmmuhb ; «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» URL: https://surl.li/dxovqb).</p>
Вимоги до письмових робіт	<p>Студенти виконують одну комплексну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу (студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у формі домашньої контрольної роботи та захищають під час останнього практичного заняття). У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного заняття.</p>
Практичні заняття	<p>Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичну сторону з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів.</p> <p>Під час практичних занять студент отримує оцінки за результатами усних відповідей, доповідей, дискусій, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо.</p> <p>Оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни.</p>
Самостійна робота	<p>Загальний обсяг годин самостійної роботи, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60 год. – для студентів денної форми навчання та 80 год. – для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання.</p> <p>Навчальний матеріал дисципліни, передбачений для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, що вивчався при проведенні аудиторних навчальних занять.</p> <p>Оцінювання самостійної роботи проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з навчальної дисципліни.</p>
	<p>Наочні методи навчання – ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу</p>

Методи навчання	<p>(використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео).</p> <p>Інтерактивні методи навчання – ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм (відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді тощо).</p> <p>Практичні методи навчання – передбачають виконання задач та вправ, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань.</p> <p>Методи дистанційного навчання – ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua), платформи для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт по темах, передбачених силабусом.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю: залік.</p> <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання та самостійну роботу.</p>

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю, а для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Здобувачам вищої освіти, які не отримали оцінку за підсумковий семестровий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника». Списування під час виконання завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).

У студентів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу: nadiia.shkromyda@cnu.edu.ua). Результати неформальної освіти визнаються згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (URL: <https://surl.li/xpioew>).

При використанні технологій штучного інтелекту студенти повинні дотримуватись «Рекомендацій щодо відповідального впровадження та використання технологій штучного інтелекту в закладах вищої освіти» (URL: <https://surl.li/zntjjk>).

8. Рекомендовані ресурси

1. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р., № 996-XIV (зі змінами і доповненнями) : сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку : сайт Міністерства фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja>
3. Міжнародні стандарти фінансової звітності : сайт Верховної ради України. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_010
4. Закон України «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 р., № 959-XII. (зі змінами і доповненнями) : сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/959-12>
5. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VII. : сайт Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19>
6. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р., № 1629-IV (зі змінами і доповненнями) : сайт Верховної ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>
7. Сучасний стан та перспективи розвитку обліку, аналізу, аудиту, звітності і оподаткування в умовах євроінтеграції: монографія / за ред. Колісник Г. М. Ужгород : Видавництво УжНУ «Говерла», 2021. 274 с.
8. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Міжнародні стандарти фінансової звітності та аудиту: навчальний посібник. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2021. 128 с.
9. Сучасні тенденції обліку, аналізу й оподаткування в умовах євроінтеграції : монографія / за заг. ред. Т. Г. Савченка, І. М. Бурденко. Суми : Сумський державний університет, 2020. 203 с.
10. Міжнародні системи обліку і звітності та аудиту: навч. посібник / Р. Воронко, К. Редченко, І. Благун. 3-тє вид. Львів : Магнолія, 2025. 522 с.
11. Облік зовнішньоекономічної діяльності: підручник / Рудницький В. та ін. Львів : Магнолія, 2024. 278 с.
12. Пархоменко В. М., Малюга Н. М. Облік і фінансова звітність за міжнародними стандартами: навч. посіб. Київ: 2019. 120 с.
13. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. / за заг. ред. В. С. Леня. Чернігів : НУ «Чернігівська політехніка», 2021. 664 с.
14. Облік і оподаткування: програми підготовки магістрів: навч. посібник / А. Загородній та ін. Львів : В-во Львівської політех., 2022. 208 с.
15. Організація обліку: навч. посібник / Л. Гнатишин, О. Прокопишин. 2-ге вид., переробл. і доп. Львів : Магнолія 2006, 2025. 438 с.
16. Цифрова економіка: підручник / Н. Касьянова та ін. 2-е вид., доп. та випр. К. : НАУ, 2024. 224 с.
17. Фінансовий облік: підручник / Я. Крупка та ін. Тернопіль : ЗУНУ, 2023. 488 с.
18. Облік, аналіз, аудит, звітність та оподаткування в умовах глобалізації економіки»: монографія / за ред. к.е.н., проф. Й. Я. Даньківа. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 244 с.
19. Гармонізація бухгалтерського обліку та оподаткування на підприємствах України в контексті нормативів ЄС : монографія / К.В. Безверхий [та ін.]. Київ : АртЕк ; ДУІТ, 2019. 415 с.
20. Гайдучок Т. С., Максимів Ю. В., Шкроміда Н. Я. Професійна доброчесність як основа якісної фінансової звітності в міжнародному контексті. *Modern Economics*. 2025. № 52. С. 19-24. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V52\(2025\)-03](https://doi.org/10.31521/modecon.V52(2025)-03)
21. Shkromyda V., Gnatiuk T., Shkromyda N., Vasylyuk M., Lubenchenko O., Struk N. (2025). From Chaos to Clarity: Systematizing Sustainable Development Accounting and Reporting in Business through Structured Data and International Standards. *OIDA International Journal of Sustainable Development*, 18 (11), 293-302. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=5503279>
22. Шкроміда В. В., Шкроміда Н. Я., Гнатюк Т. М. Трансформація системи обліку і звітності в умовах цифровізації бізнесу. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: науковий журнал*. 2024. № 20 (2). С. 370-379. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.2.20.370-379>
23. Shkromyda, V., Gnatiuk, T., Shkromyda, N., Vasylyuk, M., Zorina, O. (2023). Organizational and Methodological Determinants of Integrated Reporting Development: A Case Study of Ukraine. *Journal of Law and Sustainable Development*. 11(3). e818. DOI: <https://doi.org/10.55908/sdgs.v1i3.818>
24. Gnatiuk, T., Shkromyda, V. & Shkromyda, N. (2023) Digitalization of Accounting: Implementation Features and Efficiency Assessment. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 10 (2). 45-58. DOI: <https://doi.org/10.15330/jpnu.10.2.45-58>

25. Шкроміда В. В., Шкроміда Н. Я., Кузишин І. М. Міжнародні ініціативи розвитку інтегрованої звітності бізнесу. *Сталий розвиток економіки*. 2024. № 2 (49). С. 153-156. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2024-49-24>

Періодичні видання та сайти професійних організацій:

1. Професійна газета «Все про бухгалтерський облік» (читальний зал бібліотеки університету)
2. Інформаційний сайт журналу «Головбух» URL: <https://egolovbuh.expertus.com.ua/>
3. Інформаційний сайт журналу «Баланс». URL : [http:// www.balance.ua](http://www.balance.ua)
4. Інформаційний сайт журналу «Дебет - Кредит». URL: <https://dtki.ua/>
5. Сайт АІСРА-СІМА: <https://www.aicpa-cima.com/home>

Викладач

Надія ШКРОМИДА